

Č. j.: MPSV-2017/145378 žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci ve věci podkladů gestora zákona o životním a existenčním minimu k § 3

Dotaz ze dne 11. 7. 2017

Žádost o podání informací na podkladě zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

Na podkladě zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím žádám o bezúplatné podání veškerých informací o tom, jaké podklady použili zákonodárce a gestor zákona o životním a existenčním minimu k určení částek označených v Zákoně č. 110/2006 Sb. Zákon o životním a existenčním minimu jakožto životní a existenční minimum, tj. těchto:

Životní minimum společně posuzovaných osob
§ 3

(1) Pokud je osoba pro účely tohoto zákona posuzována společně s jinými osobami (§ 4), jsou částky životního minima odstupňovány podle pořadí osob. Pořadí posuzovaných osob se stanoví tak, že se nejdříve posuzují osoby, které nejsou nezaopatřenými dětmi, a poté osoby, které jsou nezaopatřenými dětmi. V rámci každé z těchto skupin posuzovaných osob se pořadí stanoví podle věku od nejstarší po nejmladší osobu. Věkem osoby rozhodným pro stanovení částek životního minima je věk, kterého osoba dosáhne v kalendářním měsíci, za který je životní minimum zjišťováno.

(2) Částka životního minima osoby, která je posuzována jako první v pořadí, činí měsíčně 3 140 Kč.

(3) Částka životního minima osoby, která je posuzována jako druhá nebo další v pořadí, činí měsíčně

- a) 2 830 Kč u osoby od 15 let věku, která není nezaopatřeným dítětem,
- b) 2 450 Kč u nezaopatřeného dítěte od 15 do 26 let věku,
- c) 2 140 Kč u nezaopatřeného dítěte od 6 do 15 let věku,
- d) 1 740 Kč u nezaopatřeného dítěte do 6 let věku.

(4) Životní minimum osob, které se pro účely tohoto zákona posuzují společně, se stanoví jako úhrn částek životního minima všech těchto osob.

(5) Nezaopatřenost dítěte se pro účely tohoto zákona posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře²).

Žádám o podání informací o tom, jakou nezbytně nutnou obživu, potraviny, nápoje si fakticky za tyto částky může občan zakoupit, na každý den jednotlivě a v celku na jeden měsíc, tedy čím se vlastně zákonodárce a gestor zákona o životním a existenčním minimu řídili při určení částek životního a existenčního minima, aby osoba přežila bez újmy na zdraví, tj. aby měla možnost si zakoupit potraviny se všemi atributy pro zachování zdraví a života, když potraviny mají mít zejména funkci živící, sytící a ochrannou. Nedostatek potravin a jejich správné skladby může způsobovat nemoci.

Chtěl bych znát a žádám o jejich sdělení, veškeré úvahy a podklady z nichž zákonodárce a gestor zákona o životním a existenčním minimu při určení konkrétních finančních částek životního a existenčního minima vycházeli. Děkuji.

Odpověď

... Vám sdělujeme následující:

Životní minimum bylo zákonem stanoveno v roce 1991 jako společensky uznaná minimální hranice příjmů občana nebo domácnosti, pod níž nastává stav hmotné nouze. Na stanovení částek životního minima pracovala celá řada odborníků a vycházelo se z lékařsky doporučených výživových dávek a aktuálních cen potravin.

Náklady na ostatní základní osobní potřeby a domácnost byly stanoveny podle spotřeby různých skupin domácností vykázané ve **statistice rodinných účtů**.

Částky životního minima byly pravidelně valorizovány nařízením vlády podle zákonem stanovených podmínek tak, aby byla zachována jejich reálná hodnota, a byly také průběžně výzkumně ověřovány podle aktuálních výživových dávek, spotřeby různých typů domácností s nízkými příjmy a vývoje nákladů na bydlení.

Ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí (VÚPSV) byla provedena revize životního minima, která se stala základem současné zákonné úpravy výše a struktury životního minima a prvního stanovení existenčního minima, platné od 1. ledna 2007. Tato studie se opírala o statistické údaje za rok 2000. Dle platné právní úpravy zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, je životní minimum jednosložkové a obsahuje jen část životního minima na výživu a ostatní základní osobní potřeby (nezahrnuje nezbytné náklady na bydlení). Je vymezeno jako minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Existenční minimum je minimální hranicí peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití.

Životní minimum **je pouze kritériem** (nejedná se tedy o dávku), ze kterého se vychází při stanovení nároku na příslušnou sociální dávku, případně při výpočtu její výše (týká se některých dávek státní sociální podpory a dávek pomoci v hmotné nouzi).

Veškeré údaje, které ve svém dopise požadujete, obsahuje rozsáhlá **studie Prověření věcné náplně a konstrukce životního minima a existenčního minima**, kterou v roce 2014 zpracovali Ivo Baštyř, Jan Vlach a Simona Severová z **VÚPSV**. Tato studie je k dispozici na webových stránkách VÚPSV (www.vupsv.cz). Obsahuje podrobné analýzy a tabulky životních nákladů jednotlivců i domácností s různým počtem členů. Na této studii se podílela řada expertů na výživu a na realizaci sociální politiky z decizní a výzkumné sféry.

Zde pro Vás uvádím přímo odkaz na tuto studii:

http://praha.vupsv.cz/cgi-webisnt/fu.wis?dbn^t4000=epccicso&gizmo^t4001=aw-1250&prefix^t4002=AU=&pft^t4003=*@depccicso.pfg&letdisp^t4006=BEG&jump^t4501=generic&db^t4700=gen&lang^t4902=CZ&name^t4903=EPCCICSO&ctl^t4921=GA&thead1^t4922=CLASS=tabulka1%20BORDER=1%20CELLSPACING=1%20CELLPADDING=5&thead2^t4923=ALIGN=CENTER%20VALIGN=TOP&battr^t4930=BGCOLOR=white&fattr^t4932=class=intro&metaex^t4940=LINK%20href=/webisnt/custom/cicsoepc/styl.css%20type=text/css%20rel=StyleSheet&TYPE^t4901=G&h1=1&search=~~2015011913512911

(Po kliknutí na Fulltext ji můžete číst.)

Aktuální informace o životním minimu lze najít na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (www.mpsv.cz), a to konkrétně na hlavní stránce v horní „šedé nabídkové liště“ Příjmy a životní úroveň, kde je odkaz na životní minimum.